IT-TIENI HADD TAL-GHID (2018) IL-FIDI F’GESÙ TERREMOT FIL-HAJJA!

Contributed by Frans Galea
Saturday, 07 April 2018
Last Updated Saturday, 07 April 2018

Din
hija il- Liturgija tat-tieni Hadd ta' l-Ghid (2018) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Kull
min tassew g'andu Fidi adulta fi Kristu Rebbie' fuq il-Mewt, hu mimli |elu u
'e!!a g'aliH u jixxennaq biex jg'in lill-Knisja xxerred l-A'bar Unika u
tal-g'a!eb tieg'U kullimkien. Mhux fa li
jkollok din il-Fidi. Dan ng'idu g'alija
l-ewwel wie'ed. Imma nkunu |gur fit-triq
it-tajba jekk g'andna l-Grazzja li nixxennqu g'al aktar Fidi, nitniehdu
fit-Talb tag'na biex Kristu jikber fina g'ax g'adu |g'ir wisq. L-Antifona tal-Bidu tal-Ewkaristija ta’ dan
it-Tieni &add tal-G'id titkellem ar fuq dan meta tikkwota lil San Pietru:
“Ladarba intom b'al trabi g'adhom jitwieldu, ixxenqu g'al dak il-'alib safi,
il-'alib tar-ru', biex bih tikbru sa ma taslu g'as-salvazzjoni.” (1 Pt. 2, 2).

Gwaj
g'all-bniedem li ja'seb li g'andu Fidi kbira u m’g'andux g'alfejn jitlob g'al
Fidi ikbar g'ax kuntent b’li g'andu.
Aktarx li hu mqarraq. Min beda
miexi fit-triq tal-Fidi, qatt mhu kuntent b’li g'andu. Min daq kemm hu tajjeb il-Mulej irid iduq
iktar. Min g'araf xi ftit kemm hi kbira
l-Im'abba ta’ Kristu g'alih personali, irid jag'raf iktar. M’hemmx g'ejja
hawn! Fi Kristu m’hemmx g'ejja g'ax fi
Kristu hemm &ajja u &ajja bil-kotra.
Id-dinja tg'ejjik, iva, imma Kristu le.

Il-Kolletta,
l-ewwel talba tal-Quddiesa tal-lum, ukoll tg'inna nifhmu kemm hu mportanti li
nindunaw li l-&ajja kollha hija mixja ta’ Fidi sakemm naslu fis-Sema
pajji|na. Wara li titlob g'al Grazzja
ikbar ta’ Fidi, hi t'e!!e! li a'na jkollna dehen biex nifhmu b’liema 'asil
tnaddafna, b’liema spirtu tnissilna mill-!did u b’liema demm infdejna. Araw x’g'ana hemm fi Kristu!
Ma tispi a qatt tiskopri l-!did.

Importanti
li nifhmu, jew iktar importanti, nemmnu, b’liema 'asil tnaddafna fil-Mag'mudija
tag'na. Kemm ftit japprezzaw x’rigal
enormi hi l-Mag'mudija. G'idna kemm-il
darba li l-Mag'mudija mhix biss ir-rit li g'amlulna meta konna trabi, imma
tkompli tikber fina sal-a''ar jum.
Il-Mag'mudija hija mog'dija mid-dlam g'ad-dawl, mill-jasar tal-!ibda
g'ad-dnub u tal-egoi|mu g'all-'elsien tal-Im'abba u l-g'otja lil 'addie'or,
mill-mewt g'all-&ajja ta’ Dejjem li tibda !a minn hawn. Il-Mag'mudija hi tal-g'a!eb u ma tistax
isse'' f’daqqa. Meta nir evuha nkunu
r ivejniha b'ala |errieg'a li wara trid tissaqqa sa ma ssir si!ra li tag'ti frott
ta’ g'emil tal-g'a!eb. Jekk
il-Mag'mudija tibqa’ |errieg'a, allura a'na nibqg'u egoisti, imdawrin bil-bi|a’
ta’ x’jista’ ji!ri, bla fidu ja f’Alla, bla Fidi vera, anke jekk inkunu
“reli!ju|i”.

Il-Mag'mudija
hi Twelid did. Jekk wie'ed jitg'ammed u
meta jikber juri ar li ma se''x Twelid did fih, dan ma jfissirx li l-Mag'mudija
mhix effika i u hija biss teatrin. F’min
tikber fih il-Mag'mudija tieg'u hu jitnissel mill-!did, kif tg'id il-Kolletta,
isir Bniedem did. Il-bniedem il-qadim
imut fl-ilmijiet tal-Mag'mudija u jitla minn hemm Bniedem did li hu l-Ispirtu
ta’ esù li jg'ammar fina.

U
importanti wkoll li nemmnu u ng'arfu b’liema demm infdejna. Jinfeda lsir.
L-ilsira kienu jinfdew fl-img'oddi, jekk xi benefattur kien i'allas
g'all-'elsien tag'hom. Kemm a'na g'omja
li m’g'andniex 'ila nindunaw bil-jasar tal-bniedem. Jekk ma nindunawx b’dan kif se nifhmu g'al
xhiex bata Kristu sa fuq is-Salib? Xi
b|onn kien hemm li Hu jg'addi minn dan kollu?
Xi jfisser g'alija personali l-Qawmien tieg'U? Jien twelidt ilsir, mibjug' lid-dnub g'ax ma
ng'addix ming'ajr dnub. Twelidt ni!bed
lejja sa mill-ewwel twer|ieq g'al 'alib ommi.
Il-bniedem hu egoista di natura g'ax g'andu dubju dwar Alla f’mo''u li
hu l-effett tad-dnub ta’ Adam u dan jag'mlu jib|a’, solitarju, jibieg'
g'all-idoli li jfittex ming'andhom ftit sigurtà... pere|empju l-flus,
l-affetti, l-opinjonijiet ta’ 'addie'or, e .
A'na lsira u tlalab b’idjena ma'ru!a ’l barra nitkarrbu: “&obbuni,
'obbuni, 'obbuni!” Dan hu l-bniedem mhux mifdi minn Kristu.

Imma
l-Fidi adulta fi Kristu tag'mel minna ulied is-Sultan! Ulied adottati minn Alla! Nitilg'u mill-kantina fejn jg'ammru l-ilsira,
u nitilg'u fuq, fis-Sala sabi'a tas-Sultan.
X’differenza hemm bejn li jkollok dubju dwar jekk Alla hux jag'ti kasek,
jew li jkollok xhieda !ewwa fik li Alla hu Missierek tassew!

L-Ewwel
Qari

L-Atti
tal-Appostli hu Ktieb ferrie'i fil-Bibbja.
Il-Knisja t'obb tu|ah fil-Litur!ija ta’ {mien il-G'id. Huwa l-Ktieb li jiddiskrivi Knisja g'adha
titwieled; Knisja mbell'a b’dak li rat b’g'ajnejha u messet b’idejha; Knisja
mimlija bin-Nar tal-Ispirtu s-Santu.
Fuq kollox, Knisja g'al kollox mix'uta biex ixxandar
l-ikbar !rajja li qatt !rat fl-Istorja: il-Qawmien mill-Mewt ta’ Kristu. Kienu nies Lhud dawn, li ndunaw li kienu qed
jg'ixu esperjenza li Alla kien wieg'ed sa minn |mien Abraham. Propju huma!

{ew!
sinjali hemm b|onn li jo'or!u mill-Knisja tal-lum: l-Im'abba lejn l-g'adu u
l-g'aqda ta’ bejn l-a'wa. Im'abba u g'aqda, |ew! affarijiet li d-dinja qatt u
qatt ma kellha. G'aliex? G'ax id-dinja hi ffurmata minn bnedmin
b'alna, li wirtu t-ta'sir u l-kundanna g'all-mewt minn missirijiethom.   enerazzjoni wara !enerazzjoni. Kull bniedem dan jafu, u min'abba f’hekk kull
bniedem huwa awtomatikament egoista, ji!bed lejh, jiddefendi ru'u dejjem anke
meta g'andu tort. Mhux g'ax 'a|in,
dejjem ng'idu, imma g'ax hu lsir. Ilsir
ta’ sitwazzjoni li sab ru'u fiha mhux tort tieg'u.

Imma
ekku, lil dan il-bniedem tidhirlu Salvazzjoni.
Il-mewt li tbe||g'u, l-imwiet ta’ kuljum li j'assbuh, dawn kollha !ew
mirbu'a g'alih mill-Qawmien ta’ Kristu!
din hi l-A'bar it-Tajba. Dnibna
kemm dnibna, jekk nemmnu li Kristu xtrana b’Demmu l-g'a|i|, a'na lkoll
qaddisin, a'na lkoll !usti, i!!ustifikati mhux mill-opri tag'na, imma mill-Opra
Wa'danija ta’ Kristu: il-Mewt u l-Qawmien tieg'U. min tassew jemmen dan... u
kull meta nitkellmu fuq Fidi, dwar dan inkunu qed nitkellmu... kull min jemmen
dan, jitfejqulu l-!rie'i interni ta’ qalbu, ikollu s-sigurtà li Alla hu
Missieru, u ma jibqax iktar imdawwar bi - irku tal-bi|a’. M’g'adux iktar ilsir. M’g'adux iktar egoista u ji!bed lejh, g'ax
m’g'andux g'alfejn. Jista’ j'obb! U dan mhux g'ax hemm il-kmandament. I'obb biss min hu mfejjaq mill-!rie'i ta’
Kristu!

In-nies
li se nisimg'u fuqhom, je|istu anke llum.
J’Alla nixxennqu li nkunu b'alhom.
Huma nies li m’g'andhomx b|onn ta’ g'ana tal-art, g'ax g'andhom g'ana
ie'or: lil Kristu li jg'ammar fihom.
G'alhekk huma setg'u ibieg'u kollox u jaqsmu mal-a'wa. X’jiswa li tkun !'ani u ma jkollokx il-mewt
mirbu'a minn Kristu f’&ajtek? X’jiswa li
tkun famu| u tgawdi fama tal-g'a!eb, kul'add jafek u jitkellem fuqek, biex
imbag'ad l-i ken kritika tmislek !er'a mo'bija fil-!ewwieni tieg'ek u titfg'ek
fl-infern? Kristu biss jiswa; il-bqija
kollox frug'a u vojt li jg'addi.

Qari
mill-Ktieb tal-Atti tal-Appostli. 4,
32-35

Il-kotra kbira ta' dawk
li emmnu kienu qalb wa'da u ru' wa'da. &add minnhom ma kien jg'id li l-!id li
kellu kien tieg'u, i|da kellhom kollox flimkien.

B'qawwa kbira
l-appostli kienu jag'tu xhieda tal-qawmien tal-Mulej esù, u kul'add kien
i!ibhom 'afna. &add minnhom ma kien jonqsu xejn; g'ax kull min kellu
oqsma jew djar kien ibig'hom, u l-flus li jda''al minnhom kien imur
iqeg'edhom f'ri!lejn l-appostli. Mbag'ad kien jitqassam kollox skond il-'tie!a
ta' kull wie'ed.

Salm
Responsorjali

It-Tradizzjoni
hi mportanti 'afna g'all-Knisja.
“Tradizzjoni” hija kelma li lkoll smajna dwarha, g'alkemm forsi mhix
tant ara t-tifsira tag'ha.
It-Tradizzjoni tal-Knisja hija l-Memorja tag'ha. Il-Knisja ma tistax tinsa dak li g'addiet
minnu. Meta kitbet il-Van!eli u
t-Testment il- did kollu, kienet qeg'da tni||el fuq karta xi ftit minn dak li
kienet esperjenzjat, g'addiet minnu.
Jekk hemm miktub li l-a'wa kienu jbieg'u !idhom u jaqsmu kollox
bejniethom, il-Knisja kitbitu dan g'ax kienet g'exitu, kienet g'addietu minnu,
u g'adha tg'addi minnu. M’hemm xejn
miktub li ma se''x fil-&ajja tal-Knisja.

Anke l-Im'abba lejn l-g'edewwa.

Il-Knisja
dan kollu wettqitu u g'exitu mhux g'ax kienet iffurmata minn nies li kien a'jar
mill-o'rajn, imma g'ax kien nies li !arrbu xi 'a!a tal-g'a!eb: ir ivew
l-Ispirtu ta’ esù rebbie' fuq kull tip ta’ bi|a’. Dawn l-affarijiet ma jsirux
g'ax xi 'add jikkmandak tag'milhom, imma g'ax ikollok Spirtu did !ewwa fik,
tkun Bniedem did. Din hi l-Konver|joni. Il-Konver|joni vera hi mog'dija, passa!! minn
qag'da fejn int m’g'andekx esperjenza ta’ Alla, g'al qag'da totalment
differenti li fiha int tkun invadut mill-Ispirtu ta’ esù. In-Nisrani adult, li lejh irridu n'arsu, lejh
irridu nimxu, huwa bniedem li mietet fih in-natura l-qadima li twieled biha, u
inag'tatlu n-natura ta’ Alla nnifsu, u jwettaq l-opri tal-Qdusija g'ax g'andu
dan l-Ispirtu u mhux g'ax hu a'jar minnu nnifsu mill-o'rajn.

Il-Knisja
vera hi mag'mula minn nies li jafu li Alla hu tajjeb u li t-tjieba tieg'u hi
g'al dejjem. (v. 1). Dawn in-nies ixandru u jer!g'u ixandru:
“It-tjieba tieg'U hi g'al dejjem.” Huma
jafu li t-tjieba tal-Mulej marret minn fuq, reb'et reb'a enormi: g'ax Kristu
farrak il-mewt u salva lil Adam. M’hemmx
pessimi|u, qatt ma jista’ jkun hemm pessimi|mu f’dawk li kellhom laqg'a ma’
 esù. G'ax “il-leminija tal-Mulej
g'amlet 'wejje! ta’ 'ila!” (v. 15). Il-Leminija tal-Mulej ma 'allietx lil Kristu
mirdum !o qabar. Il-Leminija tal-Mulej
splodiet ’il barra l-blata ssi!illata tal-qabar, u qatt ma jista’ jkun hemm
pessimi|u anke jekk jitbattlu l-knejjes kollha u 'add iktar ma jrid jaf b’xejn,
g'ax Kristu qam u Hu qam tassew, Hallelujah!
Kollox fih sens fid-dawl tal-G'id, anke l-a'bariiet il-'|iena. Ir-reb'a hi tieg'u u Hu jaf x’inhu jag'mel.

Ritornell:
Fa''ru l-Mulej, g'aliex hu tajjeb, g'ax it-tjieba tieg'u g'al dejjem!

Salm
118

&a jg'idu wlied I|rael:

"G'al dejjem it-tjieba tieg'u."

&a tg'id dar Aron:

"G'al dejjem it-tjieba tieg'u."

&a jg'idu dawk li jib|g'u mill-Mulej:

"G'al dejjem it-tjieba tieg'u."

Il-leminija tal-Mulej 'il fuq
merfug'a,

il-leminija tal-Mulej g'amlet 'wejje! ta'
'ila.

Ma mmutx, imma nibqa' ng'ix,

u n'abbar l-g'emejjel tal-Mulej.

&aqarni tassew il-Mulej,

i|da ma telaqnix g'all-mewt.

Il-!ebla li warrbu l-bennejja

saret il-!ebla tax-xewka.

Bis-sa''a tal-Mulej se'' dan:

'a!a ta' l-g'a!eb f'g'ajnejna.

Dan hu l-jum li g'amel il-Mulej;

'a nifir'u u nithennew fih!

It-Tieni Qari

Il-Van!elu ta’ San wann u l-Ittri tieg'u huma
meravilja tal-Ispirtu s-Santu g'alina.
Immeditaw bil-kwiet u fi spirtu ta’ !abra l-Ewwel Ittra tieg'u u taraw
kemm hu veru dan. Is-silta tal-lum hi
stqarrija ta’ barra minn hawn: “Kull min jemmen li esù hu l-Messija hu mwieled
minn Alla.” (v. 1). Qeg'din nindunaw x’qieg'ed jg'id? Min jemmen tassew li esù li !ie msallab huwa
l-Iben ta’ Alla, Alla nnifsu, dan mhux bniedem “normali” imma “spe jali” g'ax
m’g'andux in-natura umana imma dik divina.
Min jemmen hu Iben Alla u g'andu l-istess natura ta’ Alla. Kelb g'andu n-natura ta’ missieru li hu kelb
b'alu. IL-Kelma ta’ Alla hawn qeg'da
tg'idilna li jien u int, jekk nitwieldu mill-!did, jekk isse'' il-Mag'mudija
tag'na, ikollna natura differenti minn dik li g'andna llum, ikollna n-natura
ta’ Alla.

U x’inhi l-iktar 'a!a li tolqtok fin-natura ta’
Alla? Alla ma jmut qatt! Huwa etern!
Meta twelidna minn Adam, minn missierna u ommna tal-la'am, ir ivejna
natura li tmut. Imma jekk nitwieldu minn
Alla bil-Fidi fi Kristu, din in-natura tinbidel u ninag'taw natura li ma tmut
qatt. Kellu ra!un is-Salmista, bi
grazzja profetika, jg'ajjat: “Ma mmutx imma nibqa’ ng'ix!” (S. 118, 17).

Malli l-bniedem jir ievi din in-natura li ma tmut qatt
ta’ Alla, &ajtu tinbidel. Int tkun taf
jekk g'andekx in-natura ta’ Alla jew le.
Dawn l-affarijiet mhumiex teoriji gustusi fuq ktieb. Din in-natura jew g'andek jew
m’g'andekx. Min g'andu hu se jwettaq
'wejje! li qabel kienu mpossibbli g'alih g'ax kellu natura li dejjem g'exet
f’dell il-mewt.

Malli inti tinag'ta ertezza mill-Ispirtu s-Santu li
jg'ammar fik li jg'idlek li int tassew iben Alla, inti tfiq mill-egoi|mi kollha
tal-bnedmin, u tkun tista’ twettaq il-kmandamenti kollha u fuq kollox tg'ix
id-Diskors tal-Muntanja li 'abbar Kristu.
Ma kienx ji ajta bin-nies dak in-nhar Kristu! Kristu kien jaf li dak id-Diskors kien
impossibbli g'an-nies “normali”, imma hu naturali g'al dawk li ji!u adottati
minn Alla. San wann se jg'idilna li
“l-kmandamenti tieg'u mhumiex tqal!” (v.
5, 3).

X’int tg'id wanni?
M’humiex tqal il-kmandamenti?
Mhux tqil ta'fer lil min feriek bis-serjetà? Mhux tqil li tag'der u tisku|a u t'obb
lill-g'adu li lilek ma j'obbokx? Mhux
tqil ma tkunx |ieni f’so jetà li tag'ti qima lis-sesswalità 'a|ina? Mhux tqil iddawwar 'addek flok tpatti? Mhux tqil tag'ti u
tag'ti u ter!a’
tag'ti? Mhux tqil ma tiqafx kontra

l-in!ustizzji li jsirulek? Mhux tqil
dan? Tant hu tqil li jmur kontra
n-natura tal-bniedem.

Imma hu appunta g'alhekk li wanni, mimli bil-fer'
jg'id li mhumiex tqal l-opri tal-&ajja ta’ Dejjem. G'ax dawn huma mpossibli g'al dawk li g'adhom
bin-natura li twieldu biha, imma g'al dawk li fihom se''et g'al kollox dak li
tg'id il-Mag'mudija, (imut il-qadim u jitwieled il-!did), dan kollu tassew li
jsir 'afif. Ner!a’ ng'id, mhux g'ax
in-Nisrani, minnu nnifsu hu a'jar mill-o'rajn.
Hu nnifsu jg'a!!el jg'idlek li mhux veru. Imma g'ax fih tg'ammar Qawwa dida, dik
il-Qawwa li 'ar!et lil Kristu mill-qabar.

Dawn huma 'wejje! tal-g'a!eb. Jistg'u ji!ru lilna? Iva!
Ir ivejna l-Mag'mudija b'ala rahan li Alla jrid jag'mel din il-bidla
fina!

Qari
mill-Ewwel Ittra ta’ San wann Appostlu.
5, 1-6

Kull
min jemmen li esù hu l-Messija hu mwieled minn Alla, u kull min i'obb
lill-Missier i'obb lil min twieled minnu. Minn dan nafu li n'obbu lil ulied Alla, meta n'obbu 'l
Alla u nag'mlu l-kmandamenti tieg'u. G'ax
din hi l-im'abba ta' Alla, li n|ommu l-kmandamenti tieg'u; u l-kmandamenti
tieg'u m'humiex tqal; g'ax
kull min hu mwieled minn Alla jeg'leb lid-dinja.

Din
hi r-reb'a fuq id-dinja: il-fidi tag'na. G'ax min hu dak li jeg'leb
lid-dinja, jekk mhux min jemmen li esù hu l-Iben ta' Alla?

Dan huwa dak li !ie bl-ilma u d-demm, esù
Kristu; mhux bl-ilma biss, i|da bl-ilma u d-demm. U l-Ispirtu hu li jixhed,
g'ax l-Ispirtu hu verità.

Evan!elju

G'idna 'afna 'wejje! ta’ barra minn hawn. Min se jemmen li jistg'u ji!ru jekk mhux min
tmissu l-Grazzja? Min se jitlob
lill-Missier biex jag'tih natura !dida jekk mhux dak li di!a g'andu qalbu
milquta mill-Grazzja? G'ax kollox hu
xog'ol Alla, mill-bidu sal-a''ar. Minn
nfusna, a'na lkoll Tumas. Irridu naraw
biex nemmnu. Dan hu l-&add ta’
Tumas. Dejjem niltaqg'u mieg'u, miskin,
f’dan i|-|mien sabi' g'all-Knisja. Imma,
ner!a’ ng'id, a'na lkoll Tumas. U
Alla'ares ma tkunx il-Grazzja li ta'dem fina b’mod hekk ar li nispi aw a'na
wkoll nemmnu g'ax ”naraw”.

In-Nisrani jemmen li Alla huwa M'abba g'ax, bi
Grazzja, iltaqa’ ma’ din l-Im'abba u ma setax ma jemminhiex. L-Appostli l-o'ra wkoll emmnu g'ax raw. Lil
Marija ta’ Magdala ma emmnuhiex sakemm
kienu g'adhom ma rawx huma wkoll. Imma
Alla jag'mel l-g'e!ubijiet f’nies dg'ajfa li mhuma a'jar minn 'add. Kien b’dawn in-nies li l-Mulej ikkonverta
l-Imperu Ruman u xerred il-Knisja mad-dinja kollha! L-ewwel 'a!a li l-Inka tal-Peru u l-Aztek
tal-Messiku raw meta waslu l-bojod mill-Ewropa kien il-Kur ifiss li
l-missjunarju kien i!orr f’idu malli jaqbe| fl-ilma minn !od-dg'ajsa. Dan mhux spirtu tal-bnedmin imma ta’
Alla. Din mhix in-natura ta’ Adam imma
dik !dida mirbu'a g'alina minn Kristu rxuxtat.
Hallelujah!

Versett: Hallelujah! Tumas, emmint g'ax
rajtni, ig'id il-Mulej; henjin dawk li ma rawx u emmnu. Hallelujah.

Dak
in-nhar fil-g'axija, fl-ewwel jum tal-!img'a, meta d-dixxipli kienu flimkien
imbe||g'a mil-Lhud, bil-bibien mag'luqa, !ie esù u qag'ad f'nofshom; u
qalilhom: "Is-sliem g'alikom!" Kif qal hekk, uriehom idejh
u !enbu. Id-dixxipli fer'u meta raw lill-Mulej. Mbag'ad esù tenna
jg'idilhom: "Is-sliem g'alikom! Kif il-Missier bag'at lili, hekk jien
nibg'at lilkom." Kif qal hekk, nefa' fuqhom u qalilhom:
"&udu l-Ispirtu s-Santu. Dawk li ta'frulhom dnubiethom
ikunu ma'fura, u dawk li ||ommuhomlhom ikunu mi|muma."

Tumas,

wie'ed mit-Tnax, jg'idulu t-Tewmi, ma kienx mag'hom meta !ie
 esù. G'alhekk id-dixxipli l-o'ra qalulu: "Rajna l-Mulej."
I|da hu qalilhom: "Jekk ma narax f'idejh il-marka ta' l-imsiemer u ma
nqig'edx sebg'i fuq il-marka ta' l-imsiemer u idi fuq !enbu, jien ma
nemminx." Tmint ijiem wara, id-dixxipli re!g'u kienu !ewwa, u
Tumas mag'hom. Il-bibien kienu mag'luqa, imma esù da'al, qag'ad f'nofshom, u
qalilhom: "Is-sliem g'alikom!" Mbag'ad qal lil Tumas:
" ib sebg'ek hawn u ara idejja, u ressaq idek u qeg'edha fuq !enbi; tkunx
bniedem bla fidi, i|da emmen." Wie!eb Tumas u qallu:
"Mulej tieg'i u Alla tieg'i!" Qallu esù: "Emmint
g'ax rajtni! Henjin dawk li ma rawx u emmnu."

Hemm
'afna sinjali o'ra li esù g'amel quddiem id-dixxipli tieg'u u li m'humiex
imni||la f'dan il-ktieb. I|da dawn inkitbu sabiex intom temmnu li
 esù hu l-Messija l-Iben ta' Alla, u biex bit-twemmin tag'kom ikollkom il-'ajja
f'ismu.